

Zpráva o činnosti inspekce ministra vnitra a o trestné činnosti příslušníků Policie České republiky za rok 2007

Inspekce ministra vnitra je jedním z orgánů činných v trestním řízení v postavení policejního orgánu. Jejím úkolem je prověřování a objasňování podezření z protiprávního jednání policistů, které vykazuje znaky trestného činu, postupem stanoveným trestním řádem. Činnost Inspekce ministra vnitra na úseku trestního řízení podléhá v plném rozsahu dozoru státního zástupce, který je jediný oprávněn zahájit a vést trestní stíhání proti policistům.

Odhalování trestné činnosti policistů je velmi obtížné, neboť se jedná o pachatele, kteří jsou zpravidla dobře seznámeni s kriminalisticko-taktickými postupy vedoucími k odhalení delikventa. Proto je jejich trestná činnost sofistikovaná, mnohem více latentní a konspirativní, ve srovnání s trestnou činností ostatních pachatelů. Má-li být boj proti této kriminalitě úspěšný, vyžaduje vysoce kvalifikovaný a kreativní přístup ze strany Inspekce ministra vnitra.

Inspekce ministra vnitra se zabývá pouze trestnou činností policistů. Pokud se podezření ze spáchání trestného činu policistou potvrdí, o dalším postupu rozhoduje státní zástupce a soud podle trestního řádu a trestního zákona. Ostatní protiprávní jednání policistů, která nedosahují intenzity trestného činu, prošetřují orgány vnitřní kontroly těch policejních útvarů, v nichž je policista služebně zařazen. O potrestání viníků rozhoduje v kázeňském řízení příslušný služební funkcionář policie podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Mezi kontrolními orgány policie a Inspekcí ministra vnitra je nutná úzká vzájemná součinnost.

V tabulce č. 1 jsou uvedeny počty objasněných trestných činů a jejich pachatelů včetně meziročních relativních změn a v posledním řádku pak počet objasněných trestných činů připadajících na 1000 policistů. V roce 2007 byl pro výpočty použit celkový počet policistů PČR, který činil 44 829 policistů.

Tabulka č. 1 Vývoj trestné činnosti policistů Policie ČR v letech 2003 až 2007

	2003	2004	2005	2006	2007
Počet objasněných trestných činů	599	325	284	228	254
Meziroční změna v %	32,2	-45,7	-12,6	-19,7	11,4
Počet pachatelů – policistů objasněných trestných činů	427	327	262	204	238
Meziroční změna v %	-3,8	-23,4	-19,9	-22,1	16,6
Počet objasněných trestných činů připadajících na 1000 policistů	12,6	6,8	6,2	4,9	5,6

Zdroj: OSŘI PP ČR – ESKK, MV odbor personální

V období od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2007 bylo Inspekcí ministra vnitra evidováno celkem 839 trestních spisů, prověřováno bylo 1030 trestních věcí (191 trestních věcí z roku 2006). Z tohoto celkového počtu bylo Inspekcí ministra vnitra skončeno 855 trestních věcí, z toho 264 trestních věcí bylo předáno příslušnému státnímu zástupci s návrhem na zahájení trestního stíhání, 298 věcí bylo ukončeno odložením dle § 159a, odst. 1 tr. řádu, 105 věcí bylo odevzdáno dle § 159a písm. a), b) tr. řádu, 12 věcí bylo odloženo dle § 159a, odst. 2, 3, tr. řádu, 42 věcí bylo odloženo dle § 159a odst. 4, tr. řádu, 132 věcí bylo vyřízeno jinak (např. předáno jinému policejnímu orgánu) a 2 věci byly dočasně odloženy podle § 159b tr. řádu.

Tabulka č. 2 Počet trestních spisů a způsob jejich vyřízení v roce 2007

Rok	Převod z roku 2006	Počet spisů			Způsob vyřízení trestního spisu							Převod do roku 2008
		Nápad v roce 2007	CELKEM rozpracovaných tr. spisů v roce 2007	CELKEM vyřízených spisů v roce 2007	odloženo dle §159a/1 TR	odevzdáno dle §159a/1a,b TR	odloženo dle §159a /2,3 TR	odloženo dle §159a/4 TR	návrhem na zahájení tr. stíhání/ ZPR	vyřízeno jinak, např. předáno jinému pol. orgánu	dočasně odloženo dle §159b TR	
2007	191	839	1030	855	298	105	12	42	264	132	2	175
2006	186	960	1146	947	495	108	23	52	269	20	0	199

Zdroj: Inspekce MV

Kromě toho bylo zpracováno 999 spisů obsahujících kriminalisticky získané poznatky, bylo vyřízeno 2136 netrestních podání fyzických a právnických osob, která byla po jejich odborném posouzení postoupena příslušným orgánům k vyřízení. Dále bylo prošetřeno celkem 158 stížností směřujících vůči policejnímu prezidentovi, jeho náměstkům a vůči policistům zařazeným v Inspekcí ministra vnitra. Celkem 128 stížností bylo neoprávněných, 5 stížností bylo vyhodnoceno jako důvodných, 9 jako částečně důvodných a 16 bylo převedeno do následujícího roku jako neukončené.

Inspekci ministra vnitra bylo postoupeno celkem 23 případů trestních oznámení účelově podaných proti policistům. I nadále jsou tato podání většinou součástí obhajoby trestně stíhaných pachatelů nebo odvetou oznamovatele proti policistovi zakročujícímu proti němu důvodně a v souladu se zákonem. Tato účelová podání jsou Inspekcí ministra vnitra prošetřována z hlediska odpovědnosti oznamovatele za spáchání tr. činu, křivého obvinění nebo přestupku křivého vysvětlení (§ 174 tr. zák., § 47a zák. o přestupcích), trestného činu pomluvy (§ 206 tr. zák.), nebo poškozování cizích práv (§ 209 tr. zák.). Přehled těchto případů zjištěných Inspekcí ministra vnitra je uveden v tabulce č. 3.

Tabulka č. 3 Přehled případů účelových podání občanů na policisty

Počet případů		Počet osob	PŘEDÁNO	
			SKPV	Správnímu orgánu, OSZ
Celkem 2007	23	23	20	2
Celkem 2006	67	74	63	10

Zdroj: Inspekce MV

Na celkovém počtu 238 zjištěných pachatelů se nejvíce podíleli policisté zařazení ve službě pořádkové policie 116 (48,8 %) pachateli, dopravní policie 48 (20,2 %) pachateli, kriminální policie a vyšetřování 40 (16,8 %) pachateli, cizinecké a pohraniční policie 21 (8,8 %) pachateli. Celkové výsledky roku 2007 přinášejí nepatrný trend zvyšování kriminality policistů. Počty pachatelů (celkem 13) v ostatních druzích služeb jsou statisticky téměř zanedbatelné.

Tabulka č. 4 Policisté – pachatelé objasněných trestných činů a počty trestných činů v členění podle jednotlivých služeb

SLUŽBA	v roce 2006		v roce 2007			
	Počet pachatelů	v %	Počet pachatelů	v %	Počet tr.činů	v %
Kriminální policie a vyšetřování	46	22,5	40	16,8	45	17,7
Pořádková	101	49,5	116	48,8	121	47,6
Dopravní	30	14,7	48	20,2	46	18,2
Správní	6	2,9	0	0	0	0
Personální	0	0	0	0	0	0
Týlové	0	0	2	0,8	2	0,8
Zdravotní a sociální	0	0	0	0	0	0
Inspekční a kontrolní činnosti	0	0	0	0	0	0
Školství (PA, SPŠ MV ČR)	2	1,1	0	0	2	0,8
Cizinecká a pohraniční	10	4,9	21	8,8	25	9,8
Ochranná služba	1	0,5	1	0,4	1	0,4
Útvar rychlého nasazení	0	0	1	0,4	1	0,4
Útvary SKPV	0	0	2	0,8	2	0,8
Ostatní služby	8	3,9	7	3	9	3,5
CELKEM	204		238		254	

Zdroj: OSŘI PP ČR – ESKK

Podle právní kvalifikace trestných činů rovněž zůstávají nejčastějšími delikty trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele, trestné činy v dopravě, majetkové trestné činy, násilné trestné činy a pro svou specifickou nebezpečnost se do této rizikové skupiny také řadí úplatkářství. Ostatní druhy trestných činů se vyskytují poměrně zřídka a celkový charakter trestné činnosti ovlivňují jen okrajově.

Tabulka 5 Podíl na objasněné trestné činnosti policistů dle četnosti trestných činů

Pořadí	Nejčastější TČ policistů	Rok 2006	Rok 2007	Rozdíl	Rozdíl v %
1.	Zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 tr.zákona	60	65	5	8,3
2.	Trestná činnost na úseku dopravy dle § 179, 180, 184, 201, 201a, 223, 224, 257 tr. zákona	38	48	10	26,3
3.	Pojistný podvod dle § 250a tr. zákona	11	15	4	36,3
4.	Úplatkářství § 160 tr. zákona	7	12	5	71,4
5.	Ublížení na zdraví (úmyslné) dle § 221, 222 tr. zákona	11	11	0	0

Zdroj: OSŘI PP ČR – ESKK

Tabulka č. 6 Právní kvalifikace vybraných trestných činů policistů v letech 2003 – 2007

Skutek	2003	2004	2005	2006	2007	Celkem
Zneužívání pravomocí veřejného činitele § 158	202	95	90	60	65	512
Maření úkolu veřejného činitele § 159	19	6	10	11	10	56
Úplatkářství §§ 160-162	15	11	10	7	12	55
Účast na zločinném spolčení §§ 163a/1, 163b, 163c	1	1	0	0	0	2
Nadržování § 166	1	0	0	0	0	1
Neoprávněné nakládání s osobními údaji § 178	17	6	13	0	1	37
Podvod § 250	45	19	14	14	7	99
Pojistný podvod § 250a	51	22	13	8	15	109
Úvěrový podvod § 250b	7	2	2	11	7	29
Porušování povinností při správě cizího majetku § 255	1	0	0	0	0	1
Celkem za rok	359	162	152	111	117	901

Zdroj: OSŘI PP ČR – ESKK

Trestná činnost, zejména korupční jednání příslušníků Policie České republiky, je velmi závažný a zcela nežádoucí fenomén. Negativně působí na obraz policie jako celku, její autoritu a přístup veřejnosti k ní. Z tohoto důvodu je protikorupční problematice dlouhodobě věnována vysoká pozornost ze strany kontrolních orgánů Ministerstva vnitra. Všechna oddělení Inspekce ministerstva vnitra se zaměřují na korupční jednání v rámci své problematiky. V rámci vybraných trestných činů bylo za posledních 5 let zjištěno celkem 901 trestných činů, které lze

řadit do kategorie korupce. Největší podíl v této kategorii zaujímají trestné činy zneužívání pravomoci veřejného činitele dle § 158 trestního zákona, tj. 512 trestných činů.